

Sygn. akt II KK 217/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Jerzego Engelkinga
w sprawie **R.Ś.**

dot. wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 3 grudnia 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w W.

z dnia 29 czerwca 2011 r., sygn. akt VIII K 1209/10,

**uchyla punkt I zaskarżonego kasacją wyroku i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wydał w dniu 29 czerwca 2011 r., sygn. VIII K 1209/10, wyrok łączny w odniesieniu do R. Ś. skazanego ośmioma prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w W. Sąd Rejonowy (w punkcie I części dyspozytywnej) połączył

kary pozbawienia i ograniczenia wolności wymierzone wyrokami opisanymi w punktach III, IV, VI, VII i VIII (sprawy o sygn. IV K 118/08, IV K 13/08, IV K 7/08, IV K 224/08, VIII K 311/10) i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 572 k.p.k. (pkt II części dyspozytywnej wyroku), w odniesieniu do kar orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach I, II i V (sprawy o sygn. IV K 3847/06, IV K 962/06, IV K 280/08) postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego zostało umorzone.

Wśród kar, które objęte zostały wymierzoną w wyroku łącznym karą łączną 2 lat pozbawienia wolności znajdowały się kary ograniczenia wolności (wyroki opisane w punktach III, IV i VII) oraz kary pozbawienia wolności (w wyroku opisanym w punkcie VI – 6 miesięcy pozbawienia wolności, a w wyroku z pkt VIII – dwie kary po roku pozbawienia wolności objęte karą łączną 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 5 lat próby, oddając w tym okresie skazanego pod dozór kuratora sądowego).

Opisany wyrok łączny nie został zaskarżony i uprawomocnił się z dniem 14 lipca 2011 r. Nie sporządzono uzasadnienia wyroku.

Kasację od wyroku łącznego wydanego przez Sąd Rejonowy wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I części dyspozytywnej orzeczenia, na korzyść R. Ś. i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, tj. art. 89 § 1a k.k. w zw. z art. 4 k.k., polegające na zastosowaniu przez Sąd ustawy obowiązującej w dacie orzekania i orzeczeniu wobec R. Ś. kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, w sytuacji, gdy wśród podlegających połączeniu kar znajdowała się wymierzona oskarżonemu kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i nie zarządzono jej wykonania, a w dacie popełnienia przypisanych mu czynów obowiązywała ustawa dla niego względniejsza, wykluczająca możliwość orzeczenia w zaistniałej sytuacji kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna i należało uwzględnić zawarty w niej wniosek. Kara łączna wymierzana jest zgodnie z regułami określonymi w kodeksie karnym, jest to instytucja prawa karnego materialnego i w odniesieniu do kary łącznej znajduje zastosowanie przepis art. 4 § 1 k.k., który stanowi, że jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Odnosząc tę regułę do zasad wymierzania kary łącznej zauważyć trzeba, że w trakcie popełnienia przez R. Ś. przestępstw, za które został skazany jednostkowymi wyrokami Sądu Rejonowego w W., w szczególności zaś przestępstw, za które orzeczono kary wyrokami opisanymi w punktach VI i VIII obowiązywały inne reguły wymierzania kary łącznej, aniżeli w czasie wydania zaskarżonego kasacją wyroku łącznego. Czyny, za które wymierzono kary pozbawienia wolności wyrokami: z dnia 4 września 2008 r., sygn. IV K 7/08 oraz z dnia 18 marca 2010 r., sygn. VIII K 311/10, popełnione zostały odpowiednio w dniach 3 listopada 2007 r., 22/23 grudnia 2007 r. i 25/26 grudnia 2007 r. W 2007 r. przepis art. 89 § 1 k.k. stanowił, że w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania sąd może w wyroku łącznym warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej. W kodeksie karnym brak było w tym czasie także przepisu art. 89 § 1a k.k., który wprowadzony został ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. i zaczął obowiązywać od dnia 8 czerwca 2010 r. Art. 89 § 1a k.k. stanowi, że w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Przyjąć należy, że w odniesieniu do przestępstw popełnionych przed dniem 8 czerwca 2010 r., za które wymierzono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i bez warunkowego zawieszenia, sąd mógł w wyroku łącznym orzec jedynie karę łączną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Jeśli stwierdził brak przesłanek dla orzeczenia takiej kary łącznej nie powinien obejmować wyrokiem łącznym takich jednostkowych skazań. Dopiero w odniesieniu

do przestępstw popełnionych po dniu 8 czerwca 2010 r., za które wymierzono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i bez warunkowego zawieszenia, a także wtedy gdy orzeczono wyłącznie kary z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bądź z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, bądź bez warunkowego zawieszenia. Taka możliwość, zdaniem Sądu Najwyższego w składzie rozpoznającym przedmiotową kasację, powstała jednak dopiero po wprowadzeniu do ustawy art. 89 § 1a k.k.

Zaskarżony kasacją wyrok nie został uzasadniony. Motywy zaskarżonego rozstrzygnięcia nie są tym samym znane. Trafne jednak wydaje się założenie, że Sąd Rejonowy, wydając wyrok łączny błędnie zastosował przepis art. 89 § 1a k.k., nie dostrzegając, że orzekł karę łączną pozbawienia wolności po połączeniu kar wymierzonych za przestępstwa dokonane przed dniem 8 czerwca 2010 r., a więc przed dniem wejścia w życie regulacji zawartej w art. 89 § 1a k.k. Doszło tym samym do naruszenia zasady zawartej w art. 4 § 1 k.k. Naruszenia te mają charakter rażący i w oczywisty sposób wpłynęły na treść zaskarżonego wyroku. Spowodowały przy tym konieczność odbycia przez skazanego przynajmniej części kary pozbawienia wolności, która orzeczona została z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i której wykonania nie zarządzono.

W toku ponownego rozpoznania sprawy o wydanie wyroku łącznego w zakresie objętym wyrokiem Sądu Najwyższego Sąd Rejonowy powinien dokonać oceny możliwości wydania wyroku łącznego i wymierzenia w nim kary łącznej na podstawie przepisów względniejszych dla skazanego zgodnie z regułą zawartą w art. 4 § 1 k.k., a więc przepisów obowiązujących przed dniem 8 czerwca 2010 r.